

ΕΝΑ ΜΙΚΡΟ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΘΑΥΜΑ

INGVILD H. RISHØI

Ο ΔΡΟΜΟΣ
ΠΡΟΣ ΤΑ ΑΣΤΕΡΙΑ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: ΚΡΥΣΤΑΛΛΗ ΓΛΥΝΙΑΔΑΚΗ

ΜΕΤΟΙΧΜΙΟ

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΑΣΤΕΡΙΑ

ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Λογοτεχνία

Πρώτη έκδοση Νοέμβριος 2025

Τίτλος πρωτοτύπου Ingvild H. Rishøi, *Stargate*, Gyldendal Norsk Forlag
AS, Oslo 2021

Επιμέλεια – Διόρθωση τυπογραφικών δοκιμών Στέλα Ζουμπουλάκη
Σελιδοποίηση Γιώτα Μπόμπου
Προσαρμογή εξωφύλλου Ρεντουάν Αμζλάν

© 2021, Ingvild H. Rishøi

© 2024, Εκδόσεις **ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ** (για την ελληνική γλώσσα)

ISBN 978-618-03-4587-2

ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ 84587

Κ.Ε.Π. 6350, Κ.Π. 22354

Κατόπιν συμφωνίας με το Paloma Agency.

Η μετάφραση έγινε με την επιχορήγηση του NORLA.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιοδήποτε μέσο ή τρόπο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Εκδόσεις ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Ιπποκράτους 118, 114 72 Αθήνα, τηλ.: 211 3003500
metaixmio.gr • metaixmio@metaixmio.gr

Κεντρική διάθεση:

Ασκληπιού 18, 106 80 Αθήνα, τηλ.: 210 3647433

Βιβλιοπωλεία ΜΕΤΑΙΧΜΙΟ

Ασκληπιού 18, 106 80 Αθήνα, τηλ.: 210 3647433
Πολυχώρος, Ιπποκράτους 118, 114 72 Αθήνα,
τηλ.: 211 3003580, fax: 211 3003581

Ingvild H. Rishøi

Ο ΔΡΟΜΟΣ

ΠΡΟΣ ΤΑ ΑΣΤΕΡΙΑ

Μια χριστουγεννιάτικη ιστορία

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΑΠΟ ΤΑ ΝΟΡΒΗΓΙΚΑ Κρυστάλλη Γλυνιαδάκη

ΜΕΤΑΙΧΜΙΘ

Μερικές φορές σκέφτομαι το Τέγιεν. Τότε το βλέπω ολοκάθαρα μπροστά μου.

Ο κόσμος βγαίνει από το σουπερμάρκετ Κίωι κρατώντας σακούλες με ψώνια, σπρώχνει καροτσάκια μέσα στα χιόνια, τρέχει στο σχολείο με τις σάκες να κοπανάνε στην πλάτη· και στο μεγάλο διάλειμμα ο επιστάτης στέκεται δίπλα στην κολόνα της αυλόπορτας και καπνίζει. Ύστερα το χιόνι λιώνει και τα χριστουγεννιάτικα δέντρα κείτονται ξερά και καφετιά μπροστά στις πολυκατοικίες, και τα γκαζόν πρασινίζουν και γεμίζουν πικραλίδες κι έτσι συνεχίζεται η ζωή, οι άνθρωποι προχωρούν, παραπατούν και ξαναβρίσκουν τον δρόμο τους, μωρά γεννιούνται, γέροι πεθαίνουν και στο μεγάλο διάλειμμα ο επιστάτης ακουμπάει στην κολόνα της αυλόπορτας και φυσά τον καπνό ψηλά στον ουρανό.

Τότε με σκέφτεται. Τα είχε καταλάβει όλα, το ξέρω πια. Τότε σηκώνει το βλέμμα πάνω απ' τις στέγες και θυμάται τα πάντα.

– Εδώ είσαι πάλι; είπε ο επιστάτης.

Στάθηκε μπροστά στην αυλόπορτά του, έβγαλε το πακέτο με τα τσιγάρα του από την τσέπη. Κι εγώ στεκόμουν εκεί που στεκόμουν πάντα κι απάντησα όπως απαντούσα πάντα.

– Ναι, είπα.

– Το ξέρεις ότι δεν επιτρέπεται; είπε ο επιστάτης.

Τότε του είπα αυτό που μου είχε μάθει ο μπαμπάς μου:

– Οι κανόνες είναι για να παραβιάζονται.

Χιόνιζε λίγο. Πίσω μας κάποιος φώναζε *φτου και βγαίνω!* Κι ο επιστάτης έσκυψε λίγο μπροστά κι άναψε τσιγάρο. Ύστερα συνεχίσαμε την κουβέντα μας.

– Το ξέρετε ότι δεν επιτρέπεται; του είπα εγώ.

– Οι κανόνες είναι για να παραβιάζονται, είπε ο επιστάτης. Τι έγινε, πάλι έδωσες όλο σου το φαγητό;

Έγνεψα καταφατικά. Γιατί είχε έρθει πάλι το σκιουράκι, το μοναδικό σκιουράκι του Τέγιεν, το ομορφότερο, που ήξερε πότε ήταν το μεγάλο διά-

λειμμα κι ερχόταν πάντα. Με το τσιγάρο στα χείλη, ο επιστάτης έβγαλε το ταπεράκι του απ' την τσέπη. Ξετύλιξε το αλουμινόχαρτο, έκοψε το μπουρέκι στη μέση και μου έδωσε το μισό, που ήταν αχνιστό ακόμα. Η γυναίκα του ήξερε να το τυλίγει τέλεια.

– Έτσι είναι ο κύκλος της ζωής, είπε ο επιστάτης. Εσύ δίνεις στο σκιουράκι, εγώ δίνω σε σένα.

– Τι είναι ο κύκλος της ζωής; ρώτησα.

– Φιλοσοφία, είπε ο επιστάτης. Εδώ είμαι επιστάτης, όπως βλέπεις. Αλλά στην πατρίδα μου ήμουν μέγας στοχαστής.

Γύρισε το κεφάλι του και φύσηξε τον καπνό μακριά από μένα.

– Αυτό είναι το καλό με το να είσαι μετανάστης, είπε. Μπορείς πάντα να λες ιστορίες για το τι ήσουν πίσω στην πατρίδα.

– Και τι δηλαδή, λέτε ψέματα; ρώτησα.

– Ποτέ, είπε. Ή μάλλον... στην πατρίδα μου ήμουν μέγας ψεύτης, από τους μεγαλύτερους της χώρας. Είχα κερδίσει και διαγωνισμό. Το Εθνικό Πρωτάθλημα Ψευταράδων.

– Ουάου, είπα.

– Να σου πω κάτι; είπε. Βλέπεις εκείνη την αφίσα;

Κι έδειξε με το τσιγάρο ανάμεσα στα δάχτυλά του.

*Ζητείται πωλητής χριστουγεννιάτικων δέντρων
Απαραίτητα προσόντα: υπευθυνότητα, συνέπεια, αγάπη για
την ύπαιθρο.*

Ήταν κολλημένη σε μια κολόνα του ηλεκτρικού.
Είχε γραμμένους κάτι αριθμούς τηλεφώνου σε κά-
τι κομμένα χαρτάκια από κάτω.

– Μπορεί να σου κάνει, είπε ο επιστάτης.

– Δεν νομίζω να παίρνουν δεκάχρονα για δου-
λειά, είπα.

– Δεν εννοούσα εσένα, είπε ο επιστάτης.

Πήγε στην κολόνα, έσκισε ένα χαρτάκι κι επέ-
στρεψε. Το έβαλε στην παλάμη μου.

– Δείξ' το στον πατέρα σου, είπε.

Οι νιφάδες έλιωναν γύρω απ' το χαρτάκι.

– Κι άμα κάνει αίτηση, να πει ότι ξέρει τον Άλ-
φρεντ, είπε ο επιστάτης. Είναι αυτός που τους
φέρει τα χριστουγεννιάτικα δέντρα με το φορτη-
γάκι.

– Μα δεν είναι αλήθεια, δεν τον ξέρει.

– Τι πάει να πει «αλήθεια»; είπε ο επιστάτης.

Εγώ ξέρω τον Άλφρεντ, εσύ ξέρεις εμένα κι ο πατέρας σου ξέρει εσένα. Έτσι είναι ο κύκλος της ζωής.

Έγνεψα καταφατικά.

– Παρεμπιπτόντως, είπε ο επιστάτης. Δεν την παίρνεις όλη την αφίσα καλύτερα;

Ξαναπήγε στην κολόνα, ξεκόλλησε την αυτοκόλλητη ταινία και τύλιξε την αφίσα ρολό.

– Απαγορεύεται η αφισοκόλληση εδώ, είπε.

– Κι αν θέλει κι άλλος να κάνει αίτηση; ρώτησα.

Ο επιστάτης έχωσε το ρολό στην τσέπη του μπουφάν μου. Οι νιφάδες έπεφταν στο μικρό, στενό του σκουφάκι.

– Γι' αυτό ακριβώς, είπε. Μέγας στοχαστής, δεν είπαμε;

Όταν γύρισα σπίτι, ο μπαμπάς καθόταν στο τραπέζι της κουζίνας. Σήκωσε το βλέμμα, σκέπασε τα μάτια με το χέρι του.

– Τι έγινε, ήρθε ο ήλιος μες στο σπίτι; είπε. Πού είναι τα γυαλιά ηλίου μου;

Χαμογέλασε, χαμογέλασα κι εγώ. Ύστερα σταμάτησε να χαμογελά.

– Έλα να καθίσεις λίγο εδώ, είπε.

Έτριψε το μέτωπό του. Εγώ δεν άντεχα να ξαναρχίσει τα ίδια. Δεν πρέπει να μεγαλώνουν τα παιδιά με στην ασφαλτο και τη σαβούρα, λέει, αλλά εντάξει, μόνο χαζά δεν είστε τουλάχιστον, λέει μετά, και μια χαρά έχετε περάσει, έτσι δεν είναι; Θυμάστε τη σκηνή που στήσαμε εκείνο το καλοκαίρι; Θυμάστε το ξύλινο σπιτάκι τον χειμώνα; κι εγώ του απαντώ ναι και όχι και ναι, αλλά δεν άντεχα τώρα να ξαναρχίσει με όλα αυτά. Ξετύλιξα την αφίσα και την άπλωσα πάνω στο τραπέζι.

– Πωλητής χριστουγεννιάτικων δέντρων, είπε ο μπαμπάς.

Η αφίσα ξανατυλίχτηκε από μόνη της. Την ξε-

τύλιξα ξανά και την κράτησα ανοιχτή. Εκείνος με κοίταξε.

– Μα πωλητής χριστουγεννιάτικων δέντρων; επανέλαβε. Αυτές είναι δουλειές για κάτι τύπους από το χωριό, βρε Ρόνια.

– Το κάτι είναι καλύτερο απ’ το τίποτα, είπα εγώ.

Τότε ξανακοίταξε την αφίσα. Κι έτσι ξαφνικά σηκώθηκε, πήγε στον πάγκο και πήρε στο χέρι τον βραστήρα. Άνοιξε τη βρύση και είπε: Μόνο χαζή δεν είσαι. Ποτέ δεν ήσουν.

Γέμισε τον βραστήρα. Το λατρεύω όταν πίνει καφέ. Κι όταν πάει να φορέσει μια φόρμα και τη φοράει όπως τη φοράει, κι όταν κοιτάζει απ’ το παράθυρο και αρχίζει να περιφέρεται μες στο σπίτι, το λατρεύω, θυμάμαι όλες τις δουλειές που έχει κάνει ο μπαμπάς. Η καλύτερη ήταν όταν ήταν φούρναρης, έφερνε κάτι τεράστια τσουρεκάκια κανέλας στο σπίτι κι εγώ τα έπαιρνα στο σχολείο την επομένη κι όλοι σκύβανε πάνω απ’ το ταπεράκι μου και λέγανε *σουάου*, κι ο Μούσε έλεγε *ρε, τι τυχερή που είσαι*, κι η Στέλλα έλεγε *το ξέρεις ότι δεν επιτρέπονται αυτά*; κι ο Μούσε έλεγε *χαλάρωσε ρε Στέλλα, ολωνών το κολατσιό τίγκα στη ζάχαρη είναι*. Αλλά κι

όταν δούλευε στο Kīwī καλά ήταν, και τότε που καθάριζε τα τραμ καλά ήταν κι οι άλλοι έλεγαν *ο μπαμπάς σου δουλεύει στο Kīwī, μπορείς να του πεις να μου κάνει έκπτωση στο σοκολατούχο γάλα; Ο μπαμπάς σου καθαρίζει τα τραμ, μπορείς να του πεις να μη σβήνει τις ταγκιές του αδερφού μου;* Το μόνο που δεν ήταν καλό ήταν τότε που ήταν ποιητής κι έγραφε πως οι σκέψεις είναι σαν παγιδευμένα χέλια και πουλούσε τα ποιήματά του έξω από τα μίνι μάρκετ, όχι δεν μου άρεσε αυτό, αλλά η στιγμή που αρχίζει και βράζει ο βραστήρας μου αρέσει, χρειάζεται ελάχιστη ώρα για να βράσει, *πολύ ονειρεύεσαι, μου λέει συχνά η Μελίσα, αν τα όνειρα πληρώνονταν θα ήμασταν πλούσιοι, θα μέναμε στο Χολμενκόλλεν.*

Το νερό άρχισε να κοχλάζει. Ο μπαμπάς σήκωσε τον βραστήρα. Εγώ ονειρευόμουν ήδη. Γιατί ήξερα πού πουλούσαν τα χριστουγεννιάτικα δέντρα και σκεφτόμουν ήδη ότι θα μπορώ να τρέχω κατευθείαν εκεί μετά το σχολείο κι ο μπαμπάς θα στριφογυρνάει ανάμεσα στα δέντρα φορώντας το πλεχτό, ισλανδικό του πουλόβερ κι εγώ θα στέκομαι κοντά στο βενζινάδικο και θα τον βλέπω να χαμογελάει στους πελάτες και να βάζει τα λεφτά τους στο χοντρό του πορτοφόλι. Μετά θα έπαιρνε

τον μισθό του και για τα Χριστούγεννα θα μπορούσαμε να πάρουμε στη Μελίσα... δεν ξέρω τι, κάτι που θα ήθελε εκείνη, κι ο μπαμπάς θα το αγοράσει και θα έρθει σπίτι και θα μου πει να μπω κρυφά στο μπάνιο και θα μου ψιθυρίσει *κοίτα εδώ, αυτό δεν είναι ό,τι πρέπει για μια δεκαεξάχρονη*; Φανταζόμουν ότι ο μπαμπάς θα είναι αυτός που θα φέρει το χριστουγεννιάτικο δέντρο στο σχολείο. Ήξερα κιόλας ακριβώς πώς θα γινόταν: ο Μέρον θα σκύψει από το παράθυρο και θα φωνάξει *έρχεται το χριστουγεννιάτικο δέντρο! Το δέντρο έρχεται! Κοιτάξτε, είναι ο μπαμπάς της Ρόνια!* Κι η δασκάλα θα πει *καθίστε κάτω, καθίστε κάτω*, αλλά όλοι θα τρέξουν στο παράθυρο –ναι, θα τρέξουν όλοι στο παράθυρο– και θα δούμε από κάτω τη διευθύντρια να διασχίζει την αυλή για να συναντήσει τον μπαμπά. Σφίγγει τριγύρω της την πλεκτή της ζακέτα. Μετά δείχνει προς το γυμναστήριο. Η πλεκτή της ζώνη ανεμίζει στον αέρα, ο μπαμπάς χαμογελάει μ' εκείνο το πλατύ του χαμόγελο, ο μπαμπάς τραβάει το δέντρο μέσα από την αυλόπορτα κι όλη η τάξη φωνάζει *σουάου!* Αυτό έχω ονειρευτεί.

Ο μπαμπάς στεκόταν στο παράθυρο και κοιτούσε έξω. Εξακολουθούσε να χιονίζει. Κρατούσε το φλιτζάνι του καφέ μπροστά στο στήθος του. Η κουζίνα μας ήταν τόσο άδεια.

– Ίσως να πάρουμε δέντρο φέτος, είπα.

– Τι είπες; είπε ο μπαμπάς.

– Αν γίνεις πωλητής χριστουγεννιάτικων δέντρων, είπα, θα μπορέσουμε να πάρουμε δέντρο, όχι;

– Μα φυσικά, είπε ο μπαμπάς και γύρισε προς το μέρος μου. Αχ, πανέξυπνο πλάσμα μου εσύ, Κόρη του Ληστή!¹ Δες να κάνουν έκπτωση στους υπαλλήλους;

– Σίγουρα, είπα.

– Ή μπορεί και να τους δίνουν ένα δωρεάν, είπε ο μπαμπάς. Κι εγώ έγνεψα, γιατί κι εγώ αυτό ακριβώς πίστευα.

– Ψιτ, κόρη του ληστή, έλεγε ο μπαμπάς. Κόρη του ληστή μου, σεντούκι με τους θησαυρούς, ολόδικό μου Ταμείο Πετρελαίου!²

Μας φώναζε Αστεράκι και Φεγγαράκι και Μακα-Ρόνια και Ζάχαρη Άχνη. Μας φώναζε Ρόνια Κόρη του Ληστή και Μελίσα Φεγγαρόφωτη, έμπαινε από την πόρτα και έλεγε:

– Πού είναι η Κόρη του Ληστή, πού είναι το Φεγγαρόφωτό μου;

– Εδώ είμαστε, λέγαμε τότε. Καθόμαστε και τρώμε δημητριακά!

Η Ρόνια και η Μελίσα ζουν στο Όσλο με τον πατέρα τους. Τα Χριστούγεννα πλησιάζουν κι εκείνος είναι και πάλι άνεργος. Όταν η Ρόνια, με τη βοήθεια του επιστάτη του σχολείου της, τον βοηθά να βρει δουλειά ως πωλητής χριστουγεννιάτικων δέντρων, φαίνεται η τύχη τους να αλλάζει. Σύντομα το ψυγείο είναι γεμάτο και ο ζεστός και τρυφερός πατέρας τους μυρίζει έλατο αντί για μπίρα.

Όμως η τοπική παμπ τον τραβάει περισσότερο από το καλό των κοριτσιών του, και όταν εξαφανίζεται μες στη νύχτα με το πρόσχημα ότι πάει να αγοράσει χριστουγεννιάτικα δώρα, η Ρόνια και η Μελίσα ξέρουν πού πραγματικά πηγαίνει. Και τότε αποφασίζουν να φροντίσουν μόνες τους τον εαυτό τους. Και με τη βοήθεια ορισμένων ανθρώπων που έχουν γύρω τους, ενός λαμπρού αστεριού κι ενός δάσους που τις προστατεύει, θα ονειρευτούν έναν πιο φωτεινό τόπο, έναν τόπο καλοσύνης.

Με μαεστρική αφήγηση, που φέρνει στον νου την αθωότητα και την άδολη χαρά ενός μικρού παιδιού, Ο δρόμος προς τα αστέρια συγκινεί και γοητεύει τον αναγνώστη, ενώ διαθέτει όλα τα χαρακτηριστικά ενός μαγικού σύγχρονου κλασικού.

ISBN: 978-618-03-4587-2

9 786180 345872

ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ 84587

ΔΙΑΘΕΣΙΜΟ
ΚΑΙ ΣΕ
e-book

metaixmio.gr